

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Tibora Šafárika a sudcov JUDr. Jána Klučku a JUDr. Viery Mrázovej vo veci podnetu [REDAKOVANÉ] štátneho príslušníka Sýrie, t. č. bytom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Bohumírom Bláhom, Bratislava, Bajkalská 25, týkajúceho sa porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7 SŽ 90/98 na svojom neverejnom zasadnutí 27. októbra 1999 takto

r o z h o d o l :

Právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7 SŽ 90/98 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) bolo 9. augusta 1999 doručené podanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), štátneho príslušníka Sýrie, t. č. bytom [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Bohumírom Bláhom, Bratislava, Bajkalská 25, označené ako: „Podnet na začatie konania podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky pre porušenie práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v časti III čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky“. Ústavný súd SR podnet navrhovateľa predbežne prerokoval a po zistení, že spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konaní pred Ústavným súdom SR“) a že nie sú žiadne dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona 2. septembra 1999 rozhodol o jeho prijatí na konanie.

Navrhovateľ vo svojom podnete o. i. uviedol: „I. Dňa 17. 3. 1999 bol právnenému zástupcovi žalobcu JUDr. Milanovi Hrbekovi doručený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 SŽ 90/98 zo dňa 28. 01. 1999. Týmto rozsudkom súd zamietol žalobu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 4. 6. 1998 č. PPZ-350-1/OHCP-C-98. V rozsudku je uvedené, že súd vyhlásil rozsudok verejne dňa 28. 1. 1999.

II. Dňa 11. 1. 1999 bolo právnenému zástupcovi [REDAKOVANÉ] JUDr. M. Hrbekovi doručené upovedomenie o tom, že dňa 28. 1. 1999 o 9.50 hod. v budove

Najvyššieho súdu SR v Bratislave bude po neverejnom pojednávaní verejne vyhlásený rozsudok.

III. JUDr. Milan Hrbek sa nemohol v uvedenom termíne zúčastniť na pojednávaní, a preto za týmto účelom splnomocnil advokáta JUDr. Bohumíra Bláhu, ktorý vyrozumel o termíne konania verejného vyhlásenia rozsudku pána [REDAKOVANÉ], a obaja sa na uvedený termín dostavili pred budovu Najvyššieho súdu SR na Župnom námestí č. 13 v Bratislave s tým, že sa zúčastnia tohoto konania. Do budovy sme sa však nedostali, nakoľko nám v tom zabránili členovia Policajného zboru a upozornili nás, aby sme sa vzdialili od budovy, preto že bolo nahlásené neznámou osobou, že v budove je umiestnená bomba. Žiadal som aspoň o to, aby som mohol s niektorým kompetentným pracovníkom hovoriť o tom, ako bolo rozhodnuté o vytýčených pojednávaniach v tejto budove, na čo mi odvetil, že v budove sa teraz zdržiavať nikto nesmie až do overenia pravdivosti nahlásenej informácie, resp. nájdenia a eliminovania výbušniny. Asi po 20 minútach rozhovoru s klientom neďaleko budovy, do ktorej nevstupovala ani nevychádzala žiadna civilná osoba, sme obaja odišli a ja som na druhý deň informoval právneho zástupcu JUDr. Hrbeka o tom, že verejné vyhlásenie rozsudku sa kvôli uvedenej skutočnosti nekonalo. Od uvedeného dňa Advokátska kancelária Černejová, Hrbek nedostala žiadne upovedomenie, resp. predvolanie v predmetnej veci, a teda bol dôvodný predpoklad, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vytýči náhradný termín. Doručenie rozsudku, kde sa uvádza, že bol verejne vyhlásený dňa 28. 1. 1999, bolo neočakávané a žalobca je presvedčený o tom, že spôsobom, ktorým bol poškodený na svojich ústavných právach.

...Do podania žaloby o preskúmanie rozhodnutia sa v konaní pred správnymi orgánmi o pobyte [REDAKOVANÉ] konalo len neverejne. Preto žalobca v nádeji, že sa bude môcť konečne vyjadriť verejne a pred nezávislým orgánom, túto žalobu na správny súd podal. O to väčšie bolo jeho sklamanie, keď nemohol verejne a pred nezávislým súdom, za prítomnosti tlmočníka, teda v súlade s čl. 48 ods. 2, čl. 47 ods. 4 Ústavy sa k veci vyjadriť, a navyiac bol zbavený práva verejného vyhlásenia rozsudku, čo je podľa môjho názoru v rozpore s čl. 142 ods. 3 Ústavy.

Z dôvodu, že súd nevyhlásil rozsudok verejne, tak ako to v rozsudku nesprávne uvádza, bol [REDACTED] poškodený na svojich základných právach.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení dodatkových protokolov bol uverejnený oznámením č. 209/1992 Zb. Federálneho ministerstva zahraničných vecí.

Slovenská republika notifikovala sukcesiu Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach schválených Valným zhromaždením OSN v roku 1966 oznámením MZV 53/1993 Z. z.

Tým, že súd nezabezpečil konanie v súlade s ústavou, v dôsledku čoho bol žalobca, ako aj jeho právny zástupca zbavený možnosti zúčastniť sa pri verejnom vyhlásení rozsudku, porušil ústavnosť v konaní pred ním, spočívajúce v porušení základného práva účastníka konania, jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa časti III článku 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Nález II. ÚS 47/96 č. 16/97.

Aj keď sa vo veci samej podľa zákonnej procesnej úpravy nenariaďuje ústne pojednávanie a koná sa v neprítomnosti účastníkov konania (pretože ustanovenie § 250f o. s. p. to umožňuje), rozsudok sa musí vyhlasovať verejne. To predpokladá aj povinnosť všeobecného súdu o tomto konaní upovedomiť účastníkov konania. Iný postup všeobecného súdu zakladá porušenie ústavnosti v konaní pred ním, ktoré spočíva v porušení základného práva účastníka konania vyplývajúceho z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 ods. 1 časti III Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

V. Vzhľadom na tieto skutočnosti, keď podnet spĺňa náležitosti upravené v § 20 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. a nie sú dôvody na odmietnutie podnetu v zmysle § 24 tohoto zákona, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uznesením o tomto podnete rozhodol:

Podnet [REDAKOVANÉ] prijíma na ďalšie konanie.

a v náleze o prijatom podnete rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím konaním vo veci vedenej pod spisovou značkou 7 SŽ 90/98 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v časti III čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky tým, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 1. 1999 nebol vyhlásený verejne.“

Na podporu tvrdení obsiahnutých v podnete právny zástupca navrhovateľa zaslal 18. augusta 1999 Ústavnému súdu SR informáciu Ministerstva spravodlivosti SR č. 107/1999 z 10. augusta 1999, z ktorej podľa jeho názoru vyplýva dôkaz neuskutočnenia verejného vyhlásenia rozsudku, resp. porušenie práva navrhovateľa na verejné vyhlásenie rozsudku 28. januára 1999. Podľa zaslanej informácie: „1. Dňa 28. 1. 1999 o 8.45 hod. zatelefonoval neznámy páchatel' na telefónnu ústredňu MS SR, že o pol jedenástej vybuchne bomba. Následne bola táto skutočnosť nahlásená Policajnému zboru a bola začatá evakuácia budovy. Budova bola uzatvorená a prehl'adaná príslušníkmi Policajného zboru. Uzavretie budovy bolo zrušené cca o 13.00 hod.

2. Uznesením zo dňa 24. 9. 1999 bola vec trestného činu šírenia poplašnej správy vyšetrovateľom uložená“.

V súlade s § 29 ods. 5 zákona o konaní pred Ústavným súdom SR sa Ústavný súd SR 2. septembra 1999 obrátil na Najvyšší súd SR (za účasti ktorého konanie o podnete navrhovateľa prebieha) so žiadosťou o písomné vyjadrenie sa k prijatému podnetu navrhovateľa. Odpoveď predsedu Najvyššieho súdu SR zo 6. septembra 1999

(Sokr 359/99) sa však netýkala predmetu konania o podnete navrhovateľa. Za účelom overenia dôvodnosti tvrdenia uvedeného v podnete navrhovateľa sa preto Ústavný súd SR 22. septembra 1999 obrátil (v súlade s § 31 ods. 2 zákona o konaní pred Ústavným súdom SR) na vedúceho súdnej správy Najvyššieho súdu SR so žiadosťou o pomoc pri obstaraní podkladov na rozhodnutie Ústavného súdu SR. V odpovedi na túto žiadosť vedúci súdnej správy Najvyššieho súdu SR 27. septembra 1999 uviedol: „Na Vaše dožiadanie z 22. septembra 1999 čís. I. ÚS 51/99 oznamujeme nasledovné:

V pôsobnosti súdnej správy boli prešetrené Vami signalizované okolnosti vo veci sp. zn. 7 SŽ 90/98. Dňa 28. januára 1999 bola signalizovaná v budove na Župnom námestí č. 13 „Akcia bomba“ o 10.10 hod. Akcia bomba je zahrnutá do plánu krátkodobej okamžitej evakuácie sudcov a zamestnancov Najvyššieho súdu SR z miesta ohrozenia.

V tento deň sa pojednávalo do 10.10 hod. v súlade s časovým harmonogramom pojednávania senátu 7 SŽ v pojednávacej miestnosti čís. P5. Potom boli pojednávania prerušené a účastníkom, ktorí mali upovedomenie na vyhlásenie rozsudku na tento deň, bolo oznámené, aby vyčkali, že rozhodnutia budú vyhlásené po ukončení „poplachu“.

Senát 7 SŽ vyhlasoval rozhodnutia až do vyhlásenia „Akcie bomba“, t. j. do 10.10 hod. Vzhľadom na to, že sťažovateľ mal termín na vyhlásenie rozsudku o 9.50 hod., mohol sa pojednávania zúčastniť, ako aj vyhlásenia rozsudku v určenú hodinu“.

II.

Z písomných vyjadrení Ministerstva spravodlivosti SR z 10. augusta 1999 a vedúceho súdnej správy Najvyššieho súdu SR z 27. septembra 1999 Ústavný súd SR zistil, že napriek tomu, že 28. januára 1999 bola v budove Najvyššieho súdu SR na Župnom námestí 13 v Bratislave telefonicky ohlásená bomba (v dôsledku čoho sa

uskutočnila aj evakuácia jeho sudcov a zamestnancov), podľa vyjadrenia vedúceho súdnej správy Najvyššieho súdu SR z 27. septembra 1999: „V tento deň sa pojednávalo do 10.10 hod. v súlade s časovým harmonogramom pojednávania senátu 7 Sž v pojednávacej miestnosti čí. P5. Potom boli pojednávania prerušené a účastníkom, ktorí mali upovedomenie na vyhlásenie rozsudku na tento deň, bolo oznámené, aby vyčkali, že rozhodnutia budú vyhlásené po ukončení „poplachu“. Senát 7 Sž vyhlasoval rozhodnutia až do vyhlásenia „Akcie bomba“, t. j. do 10.10 hod. Vzhľadom na to, že sťažovateľ mal termín na vyhlásenie rozsudku o 9.50 hod., mohol sa pojednávania zúčastniť, ako aj vyhlásenia rozsudku v určenú hodinu“.

Z uvedeného vyjadrenia vedúceho súdnej správy Najvyššieho súdu SR vyplynulo, že 28. januára 1999 o 9.50 h sa uskutočnilo verejné vyhlásenie rozsudku Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7 Sž 90/98, ktoré bolo navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi oznámené 5. januára 1999. Z uvedeného dôvodu preto navrhovateľ nebol poškodený vo svojich právach tým, že Najvyšší súd SR „nezabezpečil konanie v súlade s ústavou“, resp. „z dôvodu, že súd nevyhlásil rozsudok verejne“, ako to uviedol vo svojom podnete Ústavnému súdu SR z 5. augusta 1999.

Z tohto dôvodu Ústavný súd SR nevyhovел jeho žiadosti o vydanie nálezu o porušení jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako ani práva zaručeného v časti III čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v dôsledku toho, že rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7 Sž 90/98 nebol 28. januára 1999 vyhlásený verejne.

Vzhľadom na tento petit podnetu navrhovateľa bolo nad rámec konania Ústavného súdu SR o ňom (a preto aj bez právneho významu), aby Ústavný súd SR skúmal, či, v akom rozsahu, akým spôsobom a ktorý orgán usmerňoval, resp. reguloval účasť verejnosti na vyhlasovaní rozsudkov Najvyššieho súdu SR 28. januára

1999 v dopoludňajších hodinách, keďže tieto úlohy nevykonával samotný Najvyšší súd SR, ale iný orgán od neho odlišný (Policajný zbor).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 1999

JUDr. Tibor Š a f á r i k
predseda senátu